

5. Ünite: İnn ve Kardeşleri

İsim Cümlesinin Mimarları: Te'kid, Teşbih ve Temenni

Değişimden Önce: İsim Cümlesinin Temel Yapısı

MÜBTEDA
(Özne)

HABER
(Yüklem)

اللَّهُ عَلِيمٌ

Allahu Alîmun
Allah bilendir.

Normal şartlarda her iki öge de **MARFU (Ötre/Damme)** harekesi alır.

Değişim Başlıyor: İnne'nin Etkisi

İSMU
İNNE

HABERU İNNE

İNNE

İnne + İsim (NASB/Üstün) + Haber (REF/Ötre)

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ

İnnallahe Alîmun
Şüphesiz Allah bilendir.

İnne ve Kardeşleri: Görev Dağılımı

إِنَّ

İNNE

Te'kid (Pekiştirme/
Şüpheyi giderme)

أَنَّ

ENNE

Te'kid (Bağlama/
Mastara dönüştürme)

كَأَنَّ

KEENNE

Teşbih
(Benzetme/Sanki)

لَكِنَّ

LAKİNNE

İstidrak
(Düzeltilme/Fakat)

لَيْتَ

LEYTE

Temenni
(Keşke/İmkansız istek)

لَيْتَ

LENIS

Temenii
(Keşke/İmkanz)

لَعَلَّ

LEALLE

Teracci
(Umma/Beklenti)

Pekiştirme Edatları: İinne ve Enne

Aynı anlam (Te'kid), farklı konum.

İNNE

Cümle başında gelir. Müstakil bir yargı bildirir. “Şüphesiz ki” anlamı verir.

إِنَّ الْعِلْمَ نُورٌ

Şüphesiz ilim nurdur.

ENNE

Cümle ortasında gelir. Kendinden önceki kelimeyi **sonraki cümleye** bağlar (“...dığı”, “... olduğu”).

عَلِمْتُ أَنَّ الْعِلْمَ نُورٌ

İlmin nur olduğunu bildim.

Benzetme ve Düzeltme

KEENNE (كَأَنَّ) - Teşbih (Benzetme)

Sanki, gibi. İki şey arasındaki benzerliği kurar.

كَأَنَّ الْمُعَلِّمَ أَبٌ

Öğretmen **sanki** bir babadır.

LAKİNNE (لَكِنَّ) - İstidrak (Düzeltme)

Lakin, fakat. Önceki cümleden doğabilecek yanlış bir anlamı düzeltir.

الْبَيْتُ جَمِيلٌ لَكِنَّ الْحَدِيقَةَ صَغِيرَةٌ

Ev güzeldir **ama** bahçe küçüktür.

İstek ve Umut: Leyte ve Lealle

LEYTE (لَيْتَ) - Temenni

Gerçekleşmesi zor veya **imkansız** arzular. “**Keşke**” anlamında.

لَيْتَ الشَّبَابَ يَعُودُ

Keşke gençlik geri gelse.

LEALLE (لَعَلَّ) - Teraccı

Gerçekleşmesi **mümkün** ve beklenen durumlar. “Umulur ki/Belki” anlamında.

لَعَلَّ النَّصْرَ قَرِيبٌ

Umulur ki zafer yakındır.

Hemzenin Durumu: İnne mi, Enne mi?

Hemze Aşağıda (Kesra) - İNNE (إِنَّ)

- ✓ Cümle başında ('İnnallahe...')
- ✓ 'Kale' (dedi) fiilinden sonra ('Kale inne...')
- ✓ Yemin ifadesinden sonra ('Vallahi inne...')
- ✓ Hâl cümlesinin başında ('Ve innehu...')
- ✓ Sıla cümlesinin başında (İsmi mevsulden sonra)

Hemze Yukarıda (Fatha) - ENNE (أَنَّ)

Tek bir ana kural vardır:

Kendisinden **sonraki isim ve haberiyle** birlikte '**masdar**' olarak yorumlanabildiği yerlerde (Genellikle '**Alimtu**', '**Areftu**' gibi fiillerden sonra).

Engelleyici 'Ma': Mâ el-Kâffe

İnne ve kardeşlerine '**Mâ**' (مَا) bitişirse, bu edatların etkisi engellenir (İptal olur).

- ✓ Cümle tekrar **Mübteda** ve **Haber**'e (Ref/Ref) döner.
- ✓ Anlam '**Ancak, sadece**' (Hasr) şekline dönüşür.

Mübteda
(Merfu bil-Vav)

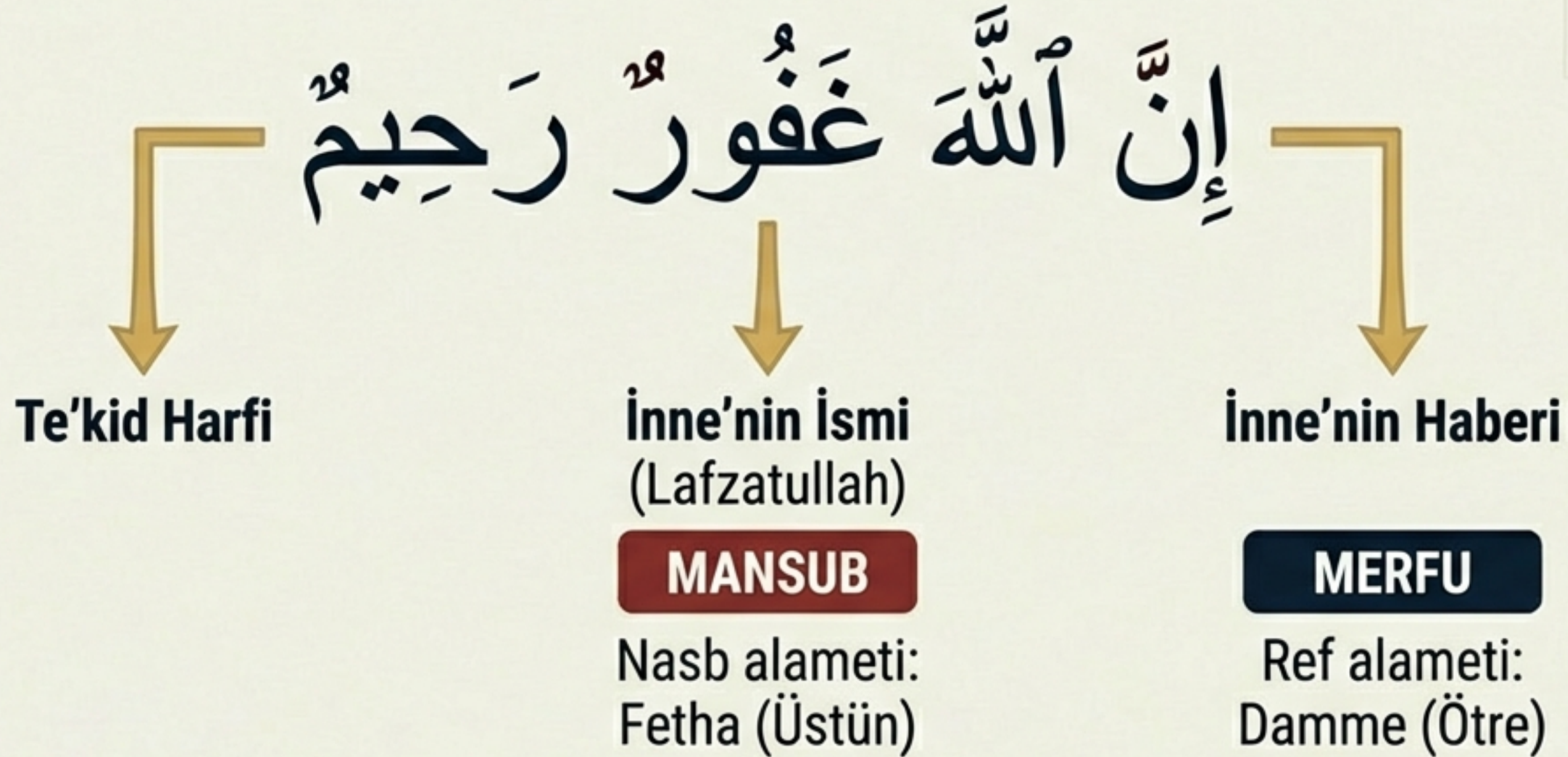
إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ
Ancak müminler kardeşler.

Kâffe ve Mekkûfe
(Engelleyen ve Engellenen)

Dikkat!

Kelime '**Mü'minîne**' (Mansub) değil,
'**Mü'minûne**' (Merfu) olarak kalmıştır.

İ'rab Uygulaması (Adım Adım Analiz) - 1

Şüphesiz Allah bağışlayandır, merhamet edendir.

İ'rab Uygulaması (Adım Adım Analiz) - 2

لَيْتَ أَيَّامَ الطُّفُولَةِ عَائِدَةً

Leyte'nin Haberi

MERFU (Damme ile)

Muzafun İleyh

Mecrur (Esre ile)

Leyte'nin İsmi

MANSUB (Fetha ile)

Aynı zamanda Muzaf

Temenni Harfi
(Nasb eder, Ref eder)

Keşke çocukluk günleri (geri) dönse.

Özet Tablo: İnne ve Kardeşleri

Edat (Particle)	Anlam (Meaning)	Görev (Function)	Örnek (Example)
İnne/Enne (إِنَّ/أَنَّ)	Te'kid (Pekiştirme)	İsmi Nasb , Haberi Ref	İnne 'l-ilme nurun
Keenne (كَأَنَّ)	Teşbih (Benzetme)	İsmi Nasb , Haberi Ref	Keenne 'l-muallime ebun
Lakinne (لَكِنَّ)	İstidrak (Düzeltilme)	İsmi Nasb , Haberi Ref	... lakinne 'l-hadikate sağiraton
Leyte (لَيْتَ)	Temenni (Keşke)	İsmi Nasb , Haberi Ref	Leyte 'ş-şebabe yeûdu
Lealle (لَعَلَّ)	Teracci (Umma)	İsmi Nasb , Haberi Ref	Lealle 'n-nasra karîbun

Not: 'Ma' edatı bitişirse bu görevler iptal olur (İnnema hariç).

Sonuç ve Tavsiyeler

Özetle:

- **inne** ve kardeşleri, isim cümlesinin “**yönetici**” edatlarıdır.
- Mübteda’yı **nasb** (üstün), Haber’i **ref** (ötre) yaparlar.
- Anlamı güçlendirmek, benzetmek veya düzeltmek için kullanılırlar.

“Arapça’nın mantığını kavramak, cümlelerin mimarisini çözmektir.”